

Konstytucyjne ramy ustroju rolnego a polityka gospodarowania nieruchomościami w Polsce

Autor: mgr Natalia Janowska

Pod kierunkiem Prof. dr hab. Jerzego Babiaka

Streszczenie:

Rozprawa obejmuje pojęcia służące kształtowaniu ustroju rolnego mające swoje źródło w Konstytucji RP. Analizie i systematyzacji zostaje poddane pojęcie gospodarstwa rolnego, służącemu na jego korzyść ustroju rolnego, opartego na orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego i doktrynie. Wysunięty został postulat w zakresie wyraźnego określenia pozycji prawnej Konstytucji RP w kontekście ustroju rolnego. W kolejnych częściach rozprawy omówione zostają mechanizmy służące wspieraniu przez państwo podstawowej jednostki ustroju rolnego, jakim jest gospodarstwo rodzinne oraz warunków preferencyjnych, którymi ono dysponuje. Rozprawa składa się z wstępu, zakończenia oraz czterech rozdziałów. W pierwszej kolejności analizie poddano konstytucyjne ramy ustroju rolnego państwa. Badaniu podlegał kształt i istota wizji ustroju rolnego koncentrującego nacisk na szeroko rozumianej polityce rolnej, jej normatywnym kierunku i rozwoju, poprzez mechanizmy centralizacji systemu gospodarowania gospodarką rolną państwa. W dalszej części poświęcono uwagę determinantom kreującym i wspierającym ustrój rolny państwa takim jak determinanty polityczne, ekonomiczne i społeczne. Szczegółowej analizie poddano pojęcie Zasobu, jako podstawy systemu wspierającego funkcjonowanie polityki rolnej państwa, a także rodzajom kryteriów służących klasyfikacji nieruchomości. Poddano szczegółowej analizie podstawowe zasady prawne gospodarowania Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa, a także omówiono instytucję Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa jako instytucjonalnego instrumentu kreowania polityki rolnej państwa. Na tym tle zwrócono szczególną uwagę na formy zagospodarowania gruntów rolnych Skarbu Państwa takie jak sprzedaż, dzierżawa, nieodpłatne przekazanie, przekazanie aportem do spółek, czy też inne. W dalszej kolejności przystąpiono do omówienia gospodarstwa rodzinnego jako przedmiotu polityki rolnej państwa, w kontekście uprawnień państwa w postaci prawa pierwokupu czy prawa odkupu, a także doprecyzowania znaczenia przepisów nadających Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa powyższe uprawnienia. Rozprawę kończą rozważania dotyczące polityki państwa w zakresie obrotu nieruchomościami rolnymi z udziałem cudzoziemców w świetle historycznym, programowym i prawnym. Omówiono także rolę i znaczenie gospodarstw rodzinnych w państwach Unii Europejskiej.